

SARADNJA INSTITUCIJA ZA PROVOĐENJE ZAKONA U BOSNI I HERCEGOVINI – ANALIZA STANJA

SAŽETAK

S obzirom na kompleksnost zakonodavstva BiH koje regulira uspostavljanje i funkcionisanje agencija za provođenje zakona i diferencira njihove uloge i nadležnosti ovisno o strogo propisanom domenu djelovanja i ograničenoj jurisdikciji, neizbježni su problemi koji se javljaju u situacijama koje zahtijevaju međuinstitucionalnu saradnju. Izvorni uzročnici problema su višestruki i slojeviti, a obuhvataju korjenite promjene i evoluciju pravnog i političkog sistema, finansiranje policijskih struktura, pitanja uticaja pravosudnog sistema, te uticaj gorućih društvenih pitanja i odnosa, personalnih faktora i kadrovskih rješenja.

POLITIČKI I PRAVNI SISTEM

Jasno je da je poslijeratno ustavno i zakonsko uslođjavanje struktura, nadležnosti i odnosa u institucijama za provođenje zakona značajno opteretilo institucije. Saradnja entitetskih policijskih agencija prije 2000. godine bila je na izuzetno niskoj razini, a odsustvo institucija koje bi imale nadležnost za djelovanje na prostoru cijele BiH uzrokovalo je brojne teškoće u radu: **nepovjerenje usljed pripadnosti različitim entitetskim policijskim službama, suzdržanost u razmjenjivanju informacija, malevolentnost proizišla iz ratnih zbivanja, sve su to bila obilježja rijetkih slučajeva saradnje koja je prelazila entitetsku liniju razgraničenja. Takvi problemi aktivno egzistiraju i danas.**¹

Od 2000-te godine, prvenstveno pod uticajem ili po nametnutim odlukama tadašnjih visokih predstavnika međunarodne zajednice Wolfganga Petritscha i Paddyja Ashdowna, započeo je intenzivan proces reformi i uspostave novih institucija za provođenje zakona, kao i proces reformi pravosudnog sistema, koje su za cilj imale jačanje i unapređenje unutrašnje državne sigurnosti, te pospješivanje efikasnosti i efektivnije raspoređivanje policijskih aktivnosti. U svim novoformiranim institucijama, naročito u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu i Graničnoj

policiji BiH (čija se nadležnost, za razliku od FUP i MUP RS prostirala cijelim područjem BiH), **vršeno je upošljavanje kadrova sa težnjom da narodna struktura odražava strukturu utvrđenu popisom iz 1991. godine, a da regionalna struktura bude u što je moguće većoj mjeri uravnotežena primanjem u radni odnos uposlenika iz svih krajeva BiH. Stvaranjem agencija čija je nadležnost obuhvatala cijelu državu nastojao se pospješiti duh kooperacije i zajedništva i povećati učinkovitost, a taj poduhvat, oktroisan kao i mnoga konstruktivna rješenja, rezultirao je agencijama koje danas sa tek nešto većom efikasnošću, uzimajući u obzir sve teškoće sa kojima se država BiH suočava, obavljaju svoj posao.**

PROBLEMI U SARADNJI INSTITUCIJA-AGENCIJA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Detaljno elaboriran pregled osnovnih problema u djelovanju agencija za provođenje zakona, čijem se rješavanju pristupilo, bio je neophodan kako bi se stvorila ispravna slika o problematici koja je indicirala da zakonska rješenja, ma koliko ekstenzivna, nisu bila dovoljna da u potpunosti riješe problematiku nadležnosti i uporednog rada više agencija, a koja je pak često dovela do konfuzije i otežavala provođenje istrage.

A) PROBLEM TENDECIOZNE SAMOSTALNOSTI PRI PARALELNOG RADU AGENCIJA ZA PROVOĐENJE ZAKONA – MEĐUAGENCIJSKO RIVALSTVO

Eklatantan primjer predstavljali su pojedini slučajevi iz nadležnosti Tužilaštva BiH, a na kojima su paralelno radili i pripadnici Federalne uprave policije i pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske.² Obzirom da su osumnjičena lica koja su se sumnjivala da su pripadnici kriminalne organizacije prebivala u različitim gradovima na širem području BiH, te da nijedna od dvije agencije nije imala ingerencije da postupa samostalno protiv cijele grupe, bilo je neophodno ostvariti međuentitetsku suradnju. Činjenica je, međutim, da su u toj suradnji obje strane djelovale **sa dosta samoinicijativnosti, bez adekvatne koordinacije aktivnosti, bez stalnog kontakta koji bi un-**

¹ „Loša saradnja među policijskim agencijama u BiH”, SRNA/Nezavisne novine, <http://www.nezavisne.com/novosti/bih/Losa-saradnja-medju-policijskim-agencijama-u-BiH-181147.html>, 22.02.2013. godine

² „U akciji Taksa uhapšena 22 policajca”, website news portala radiosarajevo.ba, <http://www.radiosarajevo.ba/content/view/33861/60/>, 22.09.2010. godine

aprijedio efikasnost takvog paralelizma, da bi na kraju tendenciozno neujednačen rad agencija u pojedinim fazama istrage opterećivao tužilački tim i uzrokovao znatno duže trajanje istrage nego je bilo uobičajeno, te u konačnici proizvodio animozitet i međusobno optuživanje agencija, čime se ugrožavala buduća dugoročna saradnja. Odgovornost je ipak počivala na obe agencije, jer su u prisilnom paralelizmu rada zanemarivale potrebu prethodnog iznalaženja zajedničkog pristupa i koordinacije.

Upravo je jedan od bitnih uzroka prethodnog problema rivalstvo među agencijama. Ukoliko je inicirala rad na predmetu za kojeg se čini da bi mogao kulminirati uspjehom, agencija je nesklona naknadno prepustiti sve plodove svog rada kompetentnijoj agenciji ili agenciji čijoj bi nadležnosti predmet više korespondirao. Ukoliko bi se radilo o krivičnom djelu koje ne spada u nadležnost te agencije, ona bi, naravno, trebala proslijediti predmet nadležnoj, no međutim, u praksi je bilo dovoljno primjera poput navedenog, koji ukazuju da su agencije spremne i po cijenu efikasnog provođenja istražnih radnji insistirati na provođenju istrage, pa su, umjesto da predmet prosljede Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, ostvarivali saradnju sa policijskim strukturama susjednog entiteta. Saradnja sama po sebi ne bi predstavljala problem, da nije ostvarivana tek nominalno, kako bi se zadržala kontrola nad istragom, usljed čega se stvarao otklon od istinski potrebne suradnje i ustupanja predmeta agenciji koja bi istragu provela sa potencijalno boljim rezultatima i u skladu sa adekvatnije koncipiranim nadležnostima.

B) SUKOB I NADLEŽNOSTI U KRIVIČNIM PREDMETIMA

Iako se čini da odredbe Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (čl. 35. st. 2. tačke a) do j))³ prilično jasno i široko postavljaju nadležnosti tužioca Tužilaštva BiH, taj privid je još jedan od problema koji otežava rad i saradnju agencija za provođenje zakona i posve opravdano dovode do sukoba nadležnosti, pa tako doprinose i razmiricama ili animozitetu između agencija.

Tako se već nekoliko godina vode rasprave na relaciji Tužilaštvo BiH-Uprava za indirektno oporezivanje, te Tužilaštvo BiH-agencije za provođenje zakona, o nedorečenosti odredbi koje se tiču cenzusa za krivično odnosno prekršajno procesuiranje za pojedina krivična djela privrednog kriminala, i paušalnosti čl. 7 (ranije čl. 13) Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine koji propisuje nadležnost tog suda. Zbog nepotpunih odredbi, nejasno je kada bi, primjerice, za određene radnje koje konstituiraju krivično djelo nedozvoljenog prometa akciznih proizvoda bila nadležna Uprava za indirektno oporezivanje kao organ koji prekršajno sankcionira (obzirom da Zakon o UIO BiH sadrži identičnu,

ali prekršajnu odredbu), a kada bi bio zadatak UIO ili neke druge agencije da Tužilaštvu BiH podnese izvještaj o počinjenom krivičnom djelu. Sličan problem nedostatka novčanog cenzusa postoji i kod nekoliko drugih krivičnih djela⁴, o kojima ni zakoni, ni Sud BiH na općoj sjednici nisu ponudili determiniranu vrijednost.

U svjetlu navedenog, razumljivo je da između agencija za provođenje zakona vlada pravna nesigurnost usljed koje se javlja neželjeni i nenamjerni sukob oko pitanja koja agencija ima pravo i/ili dužnost da provodi predistražne radnje u određenim slučajevima.

Taj problem postaje veći kada se osvrnemo na nadležnosti Suda BiH. Naime, u čl. 7. st.2. Zakona o Sudu BiH⁵ propisano je sljedeće:

“(2) Sud je dalje nadležan za krivična djela utvrđena zakonima Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine kada ta krivična djela:

- a) ugrožavaju suverenitet, teritorijalni integritet, političku nezavisnost, nacionalnu sigurnost i međunarodni subjektivitet Bosne i Hercegovine;
- b) mogu imati ozbiljne reperkusije ili štetne posljedice na privredu Bosne i Hercegovine, ili mogu izazvati druge štetne posljedice za Bosnu i Hercegovinu ili mogu izazvati ozbiljnu ekonomsku štetu ili druge štetne posljedice izvan teritorije datog entiteta ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.”

Dok tačka a) ne proizvodi nikakve naročite negativne posljedice (termini su dovoljno jasni, a krivična djela dovoljno specifična i detaljno propisana u Krivičnom zakonu BiH), tačka b) je dugo vremena proizvodila i još uvijek proizvodi niz problema. Dovoljno se sjetiti da, primjerice, krivično djelo porezne utaje postoji u Krivičnom zakonu BiH, u Krivičnom zakonu FBiH, u Krivičnom zakonu RS i Krivičnom zakonu Brčko Distrikta BiH, pa da se uoče razmjere problema i visokog stepena vjerovatnoće (ne samo vjerovatnoće, incidenti su postojali i u praksi) da dvije agencije posve nezavisno jedna od druge vode istrage u istom predmetu!⁶ Ova pojava nerijetko je dovodila do sukoba između agencija, jer se, umjesto multidisciplinarnog pristupa kakav bi bio opravdan i u kojem bi dvije agencije saradivale na predmetu, stvarao utisak da jedna agencija pokušava rad na predmetu preoteti drugoj, ili se pak stvarala situacija u kojoj je jedna agencija, i ne htijući, opstruirala aktivnosti druge.

Potrebno je istaći još jedan uzrok prethodne problematike i neupućenosti jedne agencije o tekućim aktivnostima druge koji dovode do kolizije, nesporazuma i otežane saradnje: nedovoljna aktivnost Direkcije za koordinaciju policijskih tijela u BiH. Obzirom da je ista osnovana upravo sa ciljem da koordinira aktivnostima policijskih struktura u BiH, pojave poput ove da više agencija vode paralelne istrage i tako međusobno ugrožavaju uspješno provođenje istražnih radnji posljedica je izostanka kvalitetnog centraliziranog sistema aktuelnih radnji. Dok je pravosuđe implementacijom CMS sistema kao sveobuhvatnog sistema pohrane podataka o predmetima koji se vode u pravosudnim institucijama značajno unaprijedilo ovo pitanje, i omogućilo pravosudnim institucijama da budu bolje informirane o pojedincima protiv kojih se pred različitim institucijama vode istrage, dotle policijski sistem zaostaje.⁷ Upravo bi ova Direkcija, po svojim nadležnostima, trebala biti fokalna tačka u kojoj se sjedinjuju znanja i usklađivanja aktivnosti pojedinih agencija, i upravo bi ona trebala biti nosilac prijedloga, ideje, i njene

³ „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine” br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, Zakon o krivičnom postupku BiH

⁴ „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine” br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, Krivični zakon BiH

⁵ „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine” br. 49/09, Zakon o Sudu BiH – službeni prečišćeni tekst, 2009

⁶ Strateški plan aktivnosti Državne agencije za istrage i zaštitu 2012-2014, str. 26, I. Sarajevo, februar 2012

⁷ Radionica o temi: „Određivanje ključnih policijskih tijela kao kontakata sa situacionim centrima”, <http://www.dkpt.ba/aktuelnosti/?id=217>, web stranica Direkcije za koordinaciju policijskih tijela, 04.06.2012. godine

implementacije. Na sastanku koordinacije policijskih tijela i Glavnog tužioca Tužilaštva BiH, problem nerealiziranog sistema elektronske razmjene podataka istaknut je kao jedan od ključnih.⁸ Naravno, nezabilazna je činjenica da je ova Direkcija još relativno mlada, da kapaciteti nisu u potpunosti popunjeni, i da su u toku projekti koji posjeduju potencijal da doprinesu unapređenju njenog rada.⁹

C) POSLJEDICA NEADEKVATNOG FINANSIRANJA AGENCIJA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

U finansiranju institucija za provođenje zakona postoji prilično selektivan pristup, i policijske strukture nižih administrativnih jedinica daleko su lošije kadrovski i materijalno opremljene od onih na višim administrativno-teritorijalnim nivoima.¹⁰ Ovo dovodi do neujednačenih mogućnosti policijskih struktura da izvršavaju zadatke pravovremeno, efikasno i sa adekvatnim rezultatima, kao i do neopravdanih očekivanja zasnovanih na poznavanju struktura jednog administrativno-teritorijalnog domena, i na koncu do stvarne nemogućnosti jedne kantonalne policijske strukture da odgovori nalogima i saradnji sa, primjerice, Graničnom policijom BiH. Takvo raslojavanje opterećava i agenciju na višem administrativnom nivou, jer joj onemogućava da delegira određene nadležnosti, opterećava i agenciju na nižem, jer stvara osjećaj nemoći i nesposobnosti da odgovori na izazove.

Uloga međunarodne zajednice po ovom pitanju također nije zanemariva. Njihov selektivni pristup i favoriziranje struktura na nivou BiH zasigurno je sadržavalo djelimično dobru namjeru (snažnije etabliranje države nauštrb entiteta, podsticaj fokusiranja zavađenih „dijelova“ na cjelinu, itd.), ali u tim naporima isuviše se zanemarilo finansiranje, stimuliranje i obučavanje policijskih struktura na nižim administrativnim nivoima, što je opet doprinijelo do objektivnih, ali i subjektivnih poteškoća u uspostavljanju saradnje.

D) UTICAJ PRAVOSUDNOG SISTEMA NA SARADNJU AGENCIJA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Eliminiranjem uloge istražnog sudije, čiji je zadatak bio da provodi istragu i upravlja radom agencija za provođenje zakona, domaći krivični zakoni su teret poslova istražnog sudije prebacili na tužioce. Ta uloga zahtijevala je od njih da „preduzmu potrebne mjere...rukovođenja i nadzora nad istragom, kao i radi upravljanja aktivnostima ovlaštenih službenih osoba vezanim za pronalaženje osumnjičenog i prikupljanje izjava i dokaza“¹¹, odnosno, laički pojašnjeno, da budu nosioci sveobuhvatnosti istražnog postupka i koriste policijski aparat kao svojevrсни alat za obavljanje tog posla.¹² Nažalost, mali je broj tužilaca tome uistinu pristupio.¹³ Mnogi tužioci zahtijevaju od agencija za provođenje zakona da im „donesu dokaze“, zanemarujući pri tome ono što bi po zakonu bili obavezni raditi – usmjeravati, kontrolirati, nadzirati. Time su agencije za provođenje zakona razapete između onoga što zahtijeva zakon, i onoga što zahtijeva tužilac. Primorani su na samoinicijativu onda kada bi inicijativa, po zakonu, trebala pripadati drugome. **Ta samoinicijativnost nije neograničena; ona onemogućava policijskim agencijama da samostalno pristupaju saradnji sa drugim policijskim agencijama, birokratska predestiniranost predmeta ne dopušta im da angažuju resurse drugih agencija, ne dopušta im, u pojedinim slučajevima, ni da komuniciraju o predmetu i aktivnostima sa pripadnicima drugih agencija osim po izričitoj odobrenju i dozvoli tužioca, koji**

pak, vjeran starom sistemu, ne želi djelovati, nego opet i iznova kaže „donesite mi dokaze“. **Dok su u prethodnim primjerima zakonske odredbe i njihova nedosljednost bile te koje stvaraju međusobni animozitet i ozlojeđenost, ovdje je uzrok ljudski faktor – neadekvatno postupanje nadređenog i nevoljkost prilagodbe koji predstavlja svojevrсну prepreku slobodnoj saradnji. On će se, možda, pozornije uzeti u obzir tokom nove reforme koja bi mogla nastupiti u okviru strukturalnog dijaloga o pravosuđu.**

E) UTICAJ DRUŠTVENIH I PERSONALNIH FAKTORA

Uprkos naporima međunarodne zajednice da u domeni policijskih struktura stvori zdravu klimu za međusobnu saradnju, **eticitet kao faktor i dalje proizvodi probleme u produbljivanju saradnje, pogotovo ako na vidjelo izrone činjenice koje upućuju na aktivnu ratnu ulogu policijskih službenika.**¹⁴ Policijske strukture entiteta, ili pak policijske strukture pojedinih kantona nisu uvijek sposobne premostiti taj jaz, i koliko je to pitanje kolektivnog odnosa, toliko je i u ličnoj provenijenciji. **Jednako tako, pojava korupcije, naročito ukoliko je prevalentna u policijskim strukturama, sa sobom po razotkrivanju i izvrgavanju počinioca takvog krivičnog djela javnosti također nosi i udara pečat budućeg nepovjerenja jedne agencije prema drugoj.**¹⁵

Takve posljedice ne moraju proizići samo iz korupcije ili individualnog nacionalizma. **Teškoće u saradnji može proizvesti i bahat, lakomisten i nekooperativan kadar na poziciji koja podrazumijeva uspostavljanje i održavanje međuagencijske saradnje.** Ukoliko se ne vodi računa o tome da se kadrovska raspodjela ispravi (a što je čest ishod kada kadrovik uživa povjerenje menadžmenta), **to može destabilizirati i ugroziti interakciju agencija i dovesti do neadekvatne ili posve neproduktivne saradnje.** Nadalje, česta je pojava da novi rukovodilac agencije za provođenje zakona u kratkom roku izvrši masovno restrukturiranje kadrovskih potencijala i brojne premještaje ovlaštenih službenih lica, kao što je to učinio Dragan Lukač po imenovanju za direktora Federalne uprave policije.¹⁶ Iako takvi potezi mogu biti svrsi-

8 „U Sarajevu održan sastanak koordinacije direktora policijskih agencija u BiH...“, website news portala crime-zone.com, <http://crime-zone.com/index.php/sigurnost/rubrike/nacionalna-sigurnost/1236-u-sarajevu-odrzan-sastanak-koordinacije-direktora-policijskih-agencija-u-bih-glavnog-tuzioca-tbih-i-sekretara-ministarstava-sigurnosti>, 05.03.2013. godine

9 „Najava početka twinning projekta podrške Direkciji“, <http://www.dkpt.ba/aktuelnosti/?id=163>, web stranica Direkcije za koordinaciju policijskih tijela, 12.03.2012. godine

10 „Donacija vozila i opreme policijskim agencijama“, web stranica news portala „Café.ba“, http://www.cafe.ba/vijesti/80541_Donacija-vozila-i-opreme-policijskim-agencijama.html, 31.10.2012. godine

11 Sijerčić-Čolić, Hajrija: Krivično procesno pravo I i II, Sarajevo, 2008

12 „Boljom saradnjom policije i tužilaca do boljih rezultata“, website news portala „Moje vijesti“, <http://www.mojevijesti.ba/novost/143434/Boljom-saradnjom-policije-i-tuzilaca-do-boljih-rezultata>, 14.12.2012. godine

13 Skenderagić Emir, „Kako rade bh tuzioci“, <http://www.hayat.ba/vijesti/hayat-vijesti/53475-kako-rader-bh-tuoci>, 20.11.2012. godine

14 „Viši inspektor SIPA-e Predrag Krsmanović osumnjičen za ratni zločin“, Klix.ba/ljuta krajina.net, <http://www.ljutakrajina.net/index.php/vijesti/bih/987-vii-inspektor-sipre-krsmanovi-osumnjen-za-ratni-zloin>, 19.10.2012. godine

15 „Korupcija u Graničnoj policiji BiH“, Hodžić E., Slobodna Bosna, http://www.slobodna-bosna.ba/vijest/3179/korupcija_u_granichnoj_policiji_bih.html, 09.11.2013. godine

16 „Bit će i kadrovskih promjena“, Šeherčehajić Senita, Oslobođenje, <http://www.oslobođenje.ba/index.php?id=14149>, 17.02.2011. godine

shodni, i dugoročno mogu čak doprinijeti uspješnijem radu institucije, ipak ih je potrebno provoditi usporenijim tempom, **jer se u suprotnom može posve izgubiti vizija pravosudnih institucija i drugih agencija o tome s kim treba da surađuju tokom rada na određenom predmetu**, ili pak može dovesti do toga da jedan službenik paralelno radi na više referata. Ako to nije uobičajena pojava, onda se posredno negativno odražava i na saradnju, jer će službenik biti manje efikasan i raspolagati će podijeljenom pažnjom.

PREPORUKE

Svaki od pobrojanih problema sobom povlači i mogućnost rješenja koje, pak, podrazumijeva angažman svih društvenih struktura i postojanje snažne političke volje nosilaca izvršne i zakonodavne vlasti:

1. Promjene političkog i pravnog sistema - Prelazak iz jednog društvenog poretka u drugi nužno je uslovio prisilnu ili dobrovoljnu prilagodbu i kolektiva i pojedinaca. Nažalost, ta prilagodba nije jednako uspješno dovršena u svim domenima. Postojeća zakonska rješenja osmišljena su na brzinu kako bi pospješila tranziciju, nisu sadržinski i suštinski prihvatljiva, posjeduju dosta pravnih praznina, predviđaju kompetencije za koje ne postoje sredstva i resursi, ili pak ne predviđaju one koje bi bile provodive, a izostanak sudske prakse kao obaveznog pravnog izvora ne olakšava pravnu transformaciju. Policijska ovlaštenja također nisu široko postavljena kao u razdoblju socijalizma, a policijske strukture su pod mnogo većom paskom i pritiskom javnosti i nadređenih institucija. Rješenje problema koji proizilaze iz ovog izvora su svakako intenzivnije educiranje uposlenika agencija za provođenje zakona, formiranje radnih grupa na nivou zakonodavne vlasti, podvrgavanje pozitivnih zakonskih rješenja javnim raspravama i procjenama stručne javnosti u cilju eventualnih izmjena i dopuna istih.

2. Sukob nadležnosti – Neophodno je na nivou zakonodavne vlasti koncizno propisati i razgraničiti nadležnosti pojedinih institucija i agencija, kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegla mogućnost paralelnih istraga i međusobnog sukobljavanja ili „prebacivanja optica“. Nužno je, također, podstaći aktivnosti Direkcije za koordinaciju policijskih tijela kako bi ista poduzela korake u pravcu osmišljavanja boljeg sistema za saradnju između policijskih agencija, budući da postojeći, po svemu sudeći, ne daje adekvatne rezultate. U razmatranju takve solucije korisno bi bilo ugledati se i na postojeći CMS sistem u pravosuđu koji, iako nije savršen, ipak pospješuje aktivnosti u pojedinim domenima.

3. Tranzicijski status države BiH – Potrebno je ujednačiti obezbjeđivanje resursa i voditi računa o tome da se svi segmenti policijskih struktura podjednako razvijaju. Potrebno je intenzivirati rad na osposobljavanju što većeg broja policijskih službenika za složene operativne zadatke. Neophodno je u što je moguće većoj mjeri izostaviti snage reda i zakona iz budžetskih rezova, vodeći računa o teškoćama sa kojima se u svakodnevnom radu iste suočavaju. Naprotiv, potrebno je povećati sredstva koja se ulažu u razvoj institucija za provođenje zakona, u njihovo stimuliranje, i njihove obuke, na svim administrativno-teritorijalnim nivoima.

4. Reforme odnosa u pravosudnom sistemu BiH – Problematika na koju institucije za provođenje zakona mogu uticati samo djelimično, uvjerenjem, zahtijevanjem, inzistiranjem da tužioci sa kojima surađuju investiraju više vremena i pažnje u istrage koje su u toku.

Naravno, vrlo je teško očekivati od policijskih službenika da na takav način pristupaju državnom funkcioneru. S druge strane, potrebno je posvetiti stanovite napore, i u tom pravcu stimulirati Visoko sudsko i tužilačko vijeće, da veću pažnju posveti akumuliranju saznanja o aktivnostima nosilaca pravosudnih funkcija, i da dosljedno vodi računa o tome da oni uistinu obavljaju svoj posao u skladu sa zakonom. Takav nadzor potrebno je provoditi u saradnji sa agencijama za provođenje zakona te rukovodiocima pravosudnih institucija, i posvetiti određeni dio resursa educiranju ili pak, ukoliko educiranje ne da rezultate, sankcioniranju neodgovornih funkcionera.

5. Uticaj društvenih i personalnih faktora – Ovo je jedan domen problematike na kojem institucije za provođenje zakona mogu poraditi interno, bilo kroz educiranje, bilo kroz sankcioniranje uposlenika koji se ogriješe o etičke ili disciplinske propise na radnom mjestu. Doličan i aktivan pristup iskorjenjivanju korupcije, iznalaženje adekvatnih kadrovskih rješenja, pomnije vođenje računa o aktivnostima koje podrazumijevaju međuinstitucionalnu saradnju, koordiniranje tih aktivnosti od strane menadžmenta, redovno sastajanje, konsultacije i zajednički rad na otklanjanju problema u kooperiranju, samo su neke od opcija raspoložive rukovodiocima institucija za provođenje zakona, a koje su opcije lako provodive.

BIBLIOGRAFIJA

1. Sijerčić-Čolić, Hajrija: **Krivično procesno pravo I i II**, Sarajevo, 2008
2. **Strateški plan aktivnosti Državne agencije za istrage i zaštitu 2012-2014**, str. 26, I. Sarajevo, februar 2012
3. **Zakon o krivičnom postupku BiH**, Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10
4. **Krivični zakon BiH**, Službeni glasnik Bosne i Hercegovine br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10
5. **Zakon o Sudu BiH – službeni prečišćeni tekst**, Službeni glasnik Bosne i Hercegovine br. 49/09

INTERNET

1. www.dktp.ba, službena Internet stranica Direkcije za koordinaciju policijskih tijela
2. www.sipa.gov.ba, službena Internet stranica Državne agencije za istrage i zaštitu
3. www.nezavisne.com, dnevne novine
4. www.oslobodjenje.ba, dnevne novine
5. www.slobodna-bosna.ba, sedmični magazin
6. www.hayat.ba, televizijska kuća
7. www.ljutakrajina.net, online news portal
8. www.radiosarajevo.ba, online news portal
9. www.mojevijesti.ba, online news portal

STAVOVI IZNEŠENI U OVOM DOKUMENTU PREDSTAVLJAJU ISKLJUČIVO STAVOVE TI BIH I NI U KOJEM SLUČAJU NE OSLIKAVAJU STAVOVE EVROPSKE UNIJE

OVAJ PROJEKAT JE PODRŽAN OD
STRANE EVROPSKE UNIJE